

[Ingerlise Koefoed]

dringsforslag burde i sidste ende være et bilde af den planlægning, som vi udsætter samfundet for, og det mål, vi har med det samfund, vi lever i.

At den ny finanslov ikke svarer til hvert partis målsætning, er klart. Men vi har hver især med vore ændringsforslag til det arbejdsgrundlag, vi har haft, nemlig regeringens og ministeriernes forslag, søgt at nærme den endelige finanslov en smule mere til vores idé om, hvordan det danske samfund burde fungere her og nu.

Når jeg nu med alle SFs ændringsforslag forkastede ser på resultatet af finanslovedebattens første akt og går ind bag ved tallene, hvad læser jeg så om dette folketings indstilling til samfundet? Hvordan ser det kommende år ud for de mennesker, hvis sag vi i SF først og fremmest ser det som vores opgave at forsvare mod de værste følger af krisen? Hvordan ser det ud for børnene, for de unge, for de arbejdsløse, for de gamle? Og hvordan ser vores land og dets hverdag ud i forhold til de foretagender, som vi med vores principielle ændringsforslag markerede vores afstandtagen fra? Hvordan ser det ud i forhold til EF, til militarismen og til NATO?

Nu ville det være tom retorik at sige, at finansloven bare er et kapitalistisk og socialdemokratisk makværk, som man klart kan tage afstand fra. Der er mange ting, som er nogenlunde, og som også kan holde velstandssamfundet uden velfærd gående på et lidt lavere blus, men i hvert fald gående. Der er mange ting, som er bedre, end de ville være, hvis ændringsforslagene fra venstre, fra de konservative og ikke mindst fra fremskridtspartiet havde fået flertal. Lige meget hvad hr. Glistrup i tirsdags sagde om, at fremskridtspartiets ændringsforslag ikke er et dug asociale, tværtimod nærmest, så må jeg sige, at fremskridtspartiets ændringsforslag, bortset fra forslagene om forbedringer for pensionisterne, afspejler et samfund, hvor enhver er sig selv nærmest, hvor enhver er sin egen lykkes smed, hvormed mange bliver deres egen ulykkes smed, hvor solidaritet er et tomt ord, fordi pengene ligger bedst i borgernes lommer, hvor verden uden for de nationale, snævre grænser er splintrende ligegyldig. Det samfund ville jeg være bange for, og det fik da heldigvis heller ikke denne gang mulighed for at afspejle sig i finansloven.

Men én ting er at medgive, at finansloven ikke er det rene skidt, en anden at sige, at den er god nok. På mange måder afspejler den en håbløshed over for løsningen af påtrængende problemer, der lige så meget eller mere er af menneskelig som af finansiel art. I valgkampen havde hr. Poul Schlüter en gribende appel til befolkningen. Hvert eneste spædbarn, sagde hr. Poul Schlüter, skyldte 14.000 kr. til udlandet, så snart det vovede at stikke hovedet uden for sin mor. Bortset fra indholdet i denne appel havde hr. Poul Schlüter da ret i, at det er en meget vigtig opgave for alle politikere at have omsorg og bekymring for, hvad man byder børnene i velfærdssamfundet.

Vi havde stillet ændringsforslag for at gøre daginstitutionerne bedre og billigere, gøre dem til trygge og udviklende steder for børn. Vi fik ikke vores ændringsforslag igennem, for det havde man ikke råd til. Vi havde stillet ændringsforslag om flere penge til de ungdomsarbejdsløse. Vi havde stillet ændringsforslag om forbedring af EFG-elevernes vilkår i basisåret, om forbedring af studiestøtten og om forbedring af efterskolerne. Vi fik heller ikke de forslag igennem.

Når man så tænker på, at vi her i folketinget for nylig havde en debat om vold, hvor mange af tingets medlemmer talte manende om den voksende vold og gav den langt mere, end den kan bære, hvordan kan man så få det til at rime med de samme menneskers mangel på mod til at give børnene og de unge bedre muligheder? Hvordan forestiller man sig egentlig det vil gå med en generation, som man ikke giver de opvækstkræfter og de arbejds- og uddannelsesmuligheder, som den har krav på? Hvordan skal mennesker få tilstrækkelig selvspekt og tilstrækkelig tryghedsfølelse, når de hele tiden skal føle, at der ikke er plads til dem i samfundet? Har vi råd til at spare på de tilbud, vi giver børn og unge – og ikke mindst de børn og unge, som kommer fra hjem, hvor de voksne er lammede af håbløshed og nedslidning?

Vi havde også foreslået et beskedent beløb til flere kursus for kvinder. Vi fik ikke vores ændringsforslag igennem, selv om statsministeren i sin redegørelse ved åbningen af folketinget lovede bedre uddannelsesmuligheder for kvinder. Vi står i dag med mange ufaglærte kvinder, som er de allerlavest lønnede, som vil blive meget hårdt ramt af lønpolitik-